

Radio Nacional **NEWS** PREPLATITI SE
Showbiz Lifestyle Ljubimeci Auto Tematski prilozi K...

Znanost INSTITUT ZA MOZAK

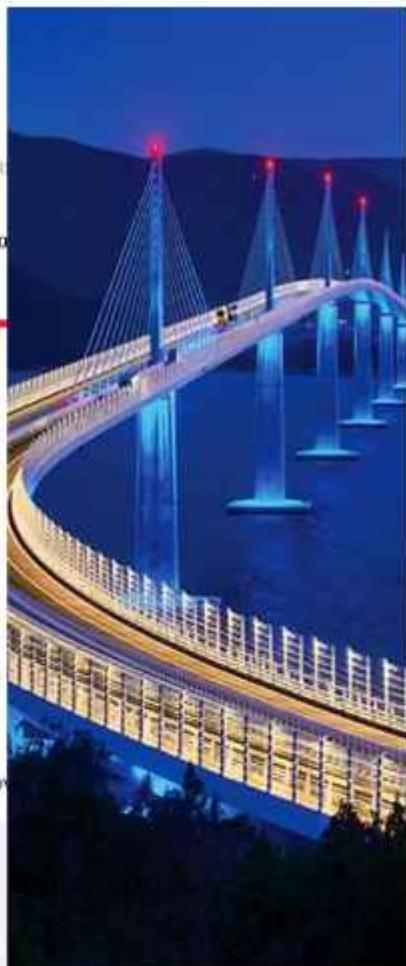
'Trnovit put od medicine do uspjeha' Svjetlana Kalanj Bognar: Ne radimo za sebe i za svoje titule, već da svojim radom damo doprinos zajednici

30. 11. 2023. 15:37

AUTOR: TEDDEA SENJANOV

Foto: Privatna arhiva.

Ponosni s razlogom

HRVATSKE CESTE

Saznajte kako potaknuti prirodnu vlažnost rodnice

Želite uštedjeti na grijanju?
Nema potrebe da se smrzavate - nabavite ovu prijenosnu grijalicu

Sponsored by Midas

U svijetu znanosti, gdje se granice ljudskog razumijevanja šire iz dana u dan, istraživačice su postale nezaobilazni protagonisti. Stavljujući naglasak na medicinsku struku one postaju donositelji revolucionarnih promjena u medicinskoj praksi, a nihov doprinos osim u rezultatima

rad u području gdje su žene nekada bile nedovoljno prepoznate.

Ovaj specijal posvećen je upravo takvim izvanrednim ženama koje su svojim predanim radom i strašću prema medicinskim znanostima postale sinonim za uspjeh i inspiraciju. Kroz njihove priče ohrabrujemo nove generacije znanstvenica te potičemo dijalog o važnosti ženskog doprinosa u medicini te istražujemo kako su, korak po korak, oblikovale budućnost zdravstvene skrbi okviru projekta "Trnovit put od znanosti do uspjeha: Hrvatske genijalke koje mijenjaju znanost i medicinu."

Jedna od njih je i **Svjetlana Kalanj Bognar**, profesorica na Zavodu za kemiju i biokemiju te voditeljica Laboratorija za molekularnu neurobiologiju i neurokemijsku na Hrvatskom institutu za istraživanje mozga, Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Profesorica Kalanj Bognar je zaposlena na Medicinskom fakultetu još od 1992. godine kada je kao mlada istraživačica u Zavodu za kemiju i biokemiju započela istraživanje u području neurokemije a njezina istraživačka područja uključuju ulogu membranskih lipida u neurodegeneraciji te medudjelovanje određenih membranskih lipida i proteini u organizaciji sinaptičkih membrana. Budući da su joj interesi usmjereni i na popularizaciju znanosti, sudjelovala je na Festivalu znanosti i Tjednu mozga, a od 2012. do 2018. godine bila je urednica časopisa Medicinskog fakulteta mef.hr te članica uredničkog tima koji je radio na monografiji povodom 100. godišnjice Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Imenovana je glavnom urednicom znanstvenog časopisa Croatian Medical Journal u ožujku 2019. godine.

Nacional: Profesorice Kalanj Bognar, recite nam kako ste otkrili da je medicina vaš životni poziv?

Svjetlana Kalanj Bognar: Moja želja za medicinom kao životnim pozivom iskristalizirala se tek tijekom završnih godina gimnazijskog obrazovanja. Odrasla sam u Zagrebu i nakon osnovne škole, u kojoj sam od petog razreda učila klasične jezike, pohađala sam Klasičnu gimnaziju koja je u to vrijeme bila ustrojena kao jedan turnus u Obrazovnom centru za jezike. Sve generacije klasičara od prvog do četvrtog razreda srednje škole (a nije nas bilo mnogo) družile su se svakodnevno; činili smo jednu specifičnu zajednicu mlađih ljudi s izrazito raznovrsnim interesima. Mene je to "klasičarsko" iskustvo prilično odredilo u smislu intelektualnog sazrijevanja i iz današnje perspektive sagledavam ovo razdoblje školovanja kao svojevrsnu privilegiju.

Ponosni
s razlogom

umjetnosti... međutim, prirodni predmeti, a posebno biologija i teme koje su se bavile funkcioniranjem ljudskog organizma počele su me sve više zaokupljati kako se približavala matura i odluka o upisu na fakultet.

Nisam iz obitelji medicinara i nije bilo utjecaja iz najbliž okoline na moju odluku, zapravo su se moji roditelji prilično iznenadili kad su čuli da će se prijaviti na prijemni ispit na medicini. Nakon upisa na Medicinski fakultet, svi su brukoši prije početka nastave imali obavezu obaviti praksu u nekoj od zdravstvenih ustanova – opet sam imala sreću i privilegiju što sam kao mentor u studentskoj praksi upoznala dr. Vladimira Grahovca, liječnika opće prakse u domu zdravlja. Danima sam s doktorom Grahovcem odlazila u kućne posjete, boravila ordinaciji, i to je bio moj prvi pravi bliski uvid u svijet medicine. Zapravo je dr. Grahovac, koji je bio divna osoba stručnjak nevjerojatno velikog znanja i iskustva, liječnik koji je u dušu poznavao svakog pacijenta i njegovu obitelj, imao ogroman utjecaj na moju sliku medicine kao životnog poziva. I kolikogod to zvučalo kao fraza, bila sam uistinu sretna zbog svojeg izbora studija jer sam u sebi prepoznala da želim pomagati ljudima, liječiti ih, njegovati, tješiti... kako je to radio i sam dr. Grahovac koji je u mojim očima bio pravi medicinski superjunak.

Nacional: Diplomirali ste 1989., kako je izgledao studentski život medicinara u to vrijeme? Koje promijene uvidate kada je u pitanju rad u znanosti?

Svjetlana Kalanj Bognar: Studij medicine je tada trajao pet godina, dok se šesta godina mogla koristiti kao apsolventska godina za polaganje ispita i pripremanje diplomskog rada. Tijekom tih pet–šest godina bilo je dakako mnogo učenja, neprospavanih noći, uzbudjenja, strahova i sreće, a bilo je i sklapanja novih poznanstava i prijateljstava koja su se održala do danas. Iako sam se krajem studija već vidjela kao liječnicu opće prakse koja sa svojom liječničkom torbom obilazi pacijente, odluka o temi diplomskog rada predstavljala je novu prekretnicu. Naime, za diplomski rad izabrala sam eksperimentalnu temu iz područja neurokemije i provela nekoliko mjeseci u laboratoriju na Zavodu za kemiju i biokemiju. I to je bilo to! Ulazak u jedan sasvim drugi svijet – svijet istraživanja, znanosti, pokusa, pisanja znanstvenih radova, nešto kasnije i rada u nastavi.

Devedesetih je u ratnoj Hrvatskoj svakodnevica bila teška, ali život je išao dalje. Svi smo pokušavali biti solidarni i dati sve od sebe, imajući pred sobom sliku nečega boljega u budućnosti. Teško je uopće usporediti uvjete rada u

Ponosni
s razlogom

Advent u Osijeku

1.-30.12.2023.

WineOS Festival

12.-13.1.2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitlavoniabaranja.com

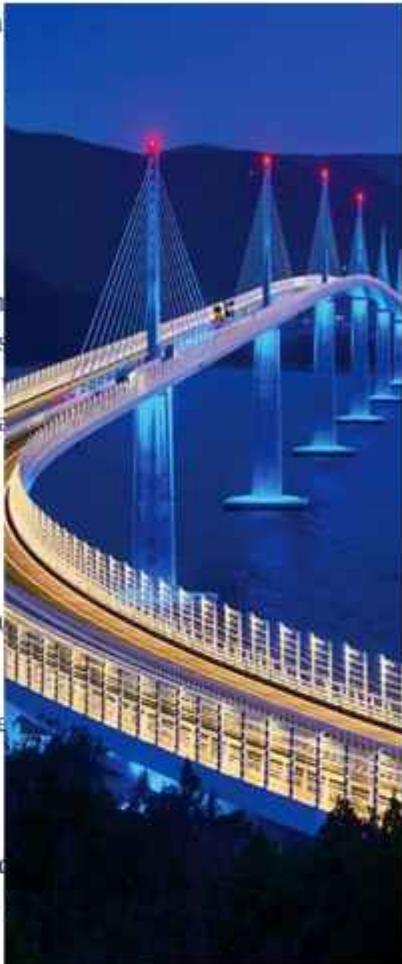
komunikacije s kolegama iz međunarodnih znanstvenih ustanova. Iako su i danas državna ulaganja u znanost izrazito mala, sve navedeno je danas ipak neusporedivo bolje. Povezanost sa svijetom i dostupnost znanstvene literature je izvrsna, značajno je veća mobilnost znanstvenika i mladih istraživača. Ono što se nije promjenilo je zajednička osobina znanstvenika koji opstaju i rade u svim uvjetima – istraživački crv koji van ne da mira, znatiželja, propitivanje novih ideja i uporno. U meni se očito probudio taj isti crv. Odlučila sam ostati znanosti i nastavi jer sam, posebno u radu sa studentima uvijek osjećala da moj trud, svaki novi rezultat, svako novostocene i preneseno znanje bivaju prepoznati – nekad manje, nekad više, ali ja sam različite situacije doživljavala kao novi poticaj i time bila zadovoljna, ispunjena i s veseljem išla na posao u svoj labos, na svoju Šalatu...

Studij medicine daje brojne mogućnosti izbora za daljnje usavršavanje i rad, a moj izbor su na kraju bili znanost i studenti.

Nacional: Kazali ste da je odluka o temi diplomskog rada predstavljala novu prekretnicu, s kojim ste područjem započeli svoj rad i koliko je ono povezano s vašim sadašnjim znanstvenim radom?

Svjetlana Kalanj Bognar: Moj je diplomski rad imao temu iz neurokemije, u okviru koje sam se bavila ispitivanjem veze između jedne posebne klase membranskih lipida s patološkim promjenama u tkivu mozga zahvaćenog Alzheimerovom bolešću. Vrlo općenito, neurokemija se bavi kemijskim procesima i molekulama važnim za funkcioniranje živčanog sustava. Primjerice, iz popularnih izvora danas svi znaju da je za osjećaj ugode važan neuroprijenosnik dopamin, da se jedan drugi neuroprijenosnik – serotonin – povezuje s osjećajem sreće i da njegovu razinu možemo povećati ako jedemo čokoladu. Također, poznato je da su za nastanak pojedinih neuropsihijatrijskih bolesti odgovorne određene molekule prisutne u stanicama živčanog sustava. Neurokemičari istražuju različite zanimljive molekule, njihove strukture, svojstva, i uloge u zdravlju i bolestima mozga te su dio interdisciplinarnih skupina znanstvenika koji se bave istraživanjem mozga.

Za mene neuroznanost predstavlja jedno od najuzbudljivijih područja znanosti, podjednako zbog svoje interdisciplinarnosti koliko i zbog mnogih neodgovorenih pitanja o funkcioniranju ljudskog mozga. Laboratorij koji vodim je na Hrvatskom institutu za istraživanje mozga

Ponosni
s razlogom

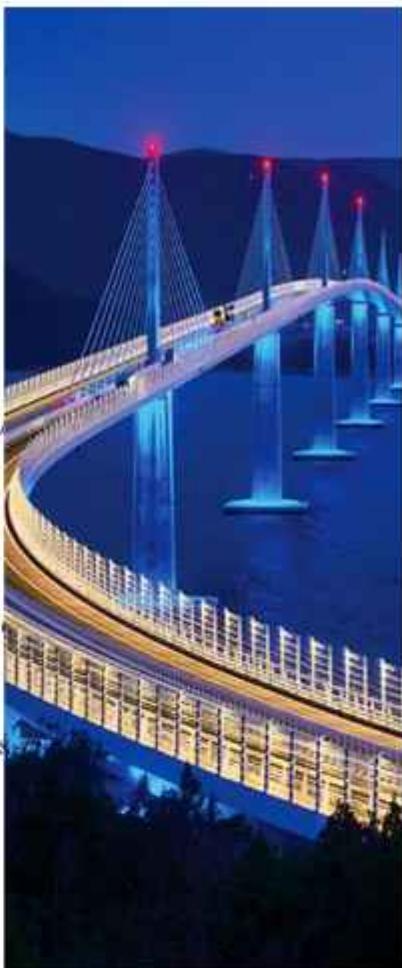

izvrsnosti za temeljnu, kliničku i translacijsku neuroznanost, osigurani su odlični uvjeti za znanstveni rad i zapravo smo sretni što je nakon potresa u Zagrebu ovo bila jedna od rijetkih zgrada na Šalati koje nisu nastradale. Sam institut je osnovan 1990. godine zaslugom akademika Ivice Kostovića koji je kao naš najpoznatiji neuroznanstvenik u međunarodnim razmjerima imao ogroman utjecaj na razvoj više generacija neuroznanstvenika u Hrvatskoj. Moj znanstveni interes je započeo s istraživanjem neurodegeneracije i membranskih lipida, čime se zapravljavam i danas ali primjenom modernijih metoda, životinjskih i staničnih modela, i kombiniranjem različitih eksperimentalnih pristupa. Ukratko, kako me zanima kako različite molekule "razgovaraju" i "suraduju" unutar membrana u tkivu mozga, odnosno koliko njihov "molekularni sastanak" uspješan i što se desi kad stanični i tkivni uvjeti nisu povoljni – moj tim se posebno bavi strukturama važnima za plastičnost sinapsa i održavanje ionske ravnoteže, a to su procesi koji predstavljaju podlogu za fenomene poput učenja i pamćenja, a kad su poremećeni tad su povezani s bolestima poput Alzheimerove demencije i epilepsije.

Nacional: Ipak, rad u znanosti ali i na fakultetu poprilično je zahtjevan... Kako balansirate znanstveni rad s onim predavača?

Svjetlana Kalanj Bognar: Vjerujem da, bez obzira na djelatnost kojom se bavite, mogućnost napredovanja uvelike ovisi o tome koliko volite svoje posao, koliko ste predani poslu i do koje mjeru osjećate vlastitu odgovornost prema radu. Također je važno osvijestiti da ne radimo za sebe i za svoje titule, već da svojim radom dajemo doprinos zajednici.

Za znanstvenika i nastavnika napredovanje bi se prvenstveno trebalo odnositi na intelektualni razvoj kroz stalno učenje, kritično sagledavanje i promišljanje novih ideja, sučeljavanje i dijalog s kolegama. Naravno, životni izbori i subbine ovise i o različitim vanjskim okolnostima – ponekad su te okolnosti sretne i doista osjećate da ste se našli na pravom mjestu u pravom trenutku među pravim ljudima... a ponekad vam se čini da vam okolnosti nikako ne idu na ruku, bez obzira na vaš trud. Napredovanje u sustavu znanosti i visokog obrazovanja ima dakako i svoju formalnu dimenziju jer tijekom karijere morate ostvariti propisane uvjete za pojedina viša zvanja. Drugim riječima, netko će raditi samo onoliko koliko mora da bi opstao u sustavu, netko drugi će raditi zato što posao doživjava kao poziv i nijedan dodatni angažman neće predstavljati

Ponosni
s razlogom

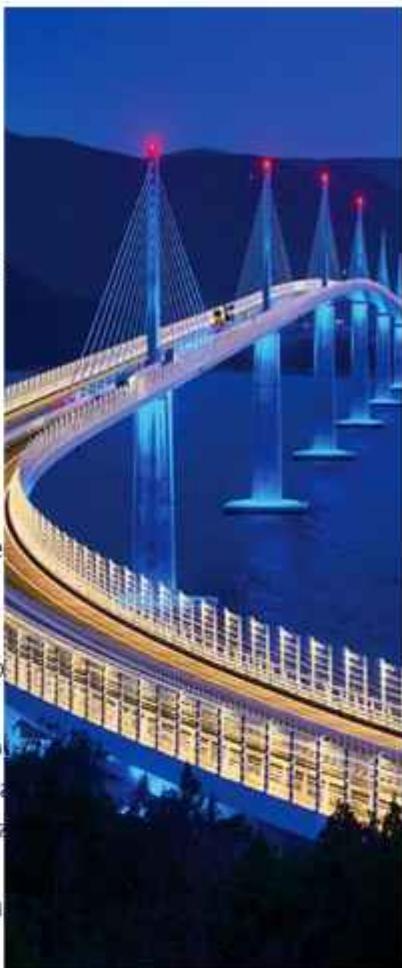
Moja je velika sreća da sam se našla u djelatnosti koju volim i koja me ispunjava. Kad god mi je u karijeri bilo teško pomogla mi je moja optimistična narav i potpuna uvjerenost u svoj dobar izbor i ljubav prema poslu; pomagalo je (i pomaže) okružiti se ljudima koji imaju slična razmišljanja, zajedno smo činili mali nepropusni zaštitni mjehurić koji se ne prepušta lošim situacijama i uporno radi i dalje.

Nacional: Put do znanstvenog uspjeha često je posut trnjem, koje je za vas bilo najizazovnije razdoblje u akademskoj karijeri?

Svjetlana Kalanj Bognar: Najteže razdoblje u mojoj karijeri bilo je nakon obranjenog doktorata i trogodišnje poslijedoktorskog razdoblja koji nisu bili garancija ostanka na fakultetu. Moje iskustvo nije bilo izolirano, i nažalost je trajni problem našeg akademskog sustava kojega omogućuje visoko obrazovanje ali ne nudi dovoljno razrađeno rješenje zapošljavanja. Drugim riječima, mnogi mladi izvrsni znanstvenici s tek obranjenim doktoratom ne pronalaze mjesto u akademском sustavu već odlaze u boljim prilikama, tamo gdje će njihovo znanje i entuzijazam biti prepoznati. Moram napomenuti da ni u drugim zemljama s razvijenijom znanstveno-istraživačkom organizacijom i uvjetima nije lako ostati u akademskom sustavu, ali su ipak izbori za zapošljavanje sa stečenim visokim kvalifikacijama značajno veći. Takoder je samo zanimanje znanstvenika i sveučilišnih nastavnika više cijenjeno u široj javnosti kao i od onih koji odlučuju o ulaganju u sektor znanosti i obrazovanja. Nadam se da će u ovom pogledu u Hrvatskoj biti pomak nabolje u sljedećim godinama.

Nacional: Uz izazovne trenutke, dolaze i oni kojima ste zasigurno ponosni. Možete li podijeliti neke od svojih najvećih profesionalnih postignuća i ponosnih trenutaka tijekom vaše karijere?

Svjetlana Kalanj Bognar: Tijekom znanstvene karijere bila sam sretna i profesionalno ispunjena u različitim situacijama – kad sam uspješno obranila doktorsku disertaciju, kad sam objavila prve znanstvene radove za koje su se zainteresirali znanstvenici iz inozemstva, kad su me zbog rezultata u specifičnom području istraživanja pozivali kao predavača na znanstvene skupove. Kao nastavnici, posebno mi je važno vidjeti na licima studenata da su shvatili teško gradivo i da sam im pomogla na njihovom ambicioznom i ozbiljnog putu studija medicine. Na kraju, zapravo sam najponosnija na svoje bivše doktorandice kojima sam u jednom trenutku

Ponosni
s razlogom

mene to predstavlja veliku nagradu, a njihova napredovanja u karijeri su i moji ponosni trenuci.

Nacional: Znanost se danas razvija strelovitim brzinom, zahvaljujući sve bržem tehnološkom napretku. Kako stoji po tom pitanju medicina? Koje su najvažnije inovacije i promjene koje ste primijetili te ih primjenjujete u svom radu?

Svetlana Kalanj Bognar: Područje medicinskih znanosti je u posljednjih nekoliko godina obilježilo razdoblje pandemije. Svjedoci smo koliko se brzo, kao nikad dotada razvilo novo cjepivo temeljeno na prije poznatoj ali sada usavršenoj tehnologiji koja koristi mRNA. Ova tehnologija može biti korisna i u liječenju drugih bolesti, primjerice kod nekih vrsta zločudnih tumora. Korištenje umjetne inteligencije u rutinskim postupcima poput interpretacija radioloških slika, analize velikog broja podataka i laboratorijskih nalaza, također predstavlja značajan iskorak moderne medicine.

Međutim, treba istaknuti da se posebno tijekom globalne pandemijske krize produbila razlika između razvijenih i manje razvijenih zemalja. Održavanje zdravstvenog sustava je iznimno skupo, posebno ako nudi sofisticiran specijalističke pretrage, međutim jedna od zadaća medicinskih stručnjaka mora biti osiguravanje jednakog dostupnosti zdravstvenoj zaštiti svima koji je trebaju. Utjecaj klimatskih promjena na zdravlje je također jedna od tema kojima se bavi medicinska zajednica. Vrlo sažet, dosta općenito, unatoč značajnom razvoju u posljednjih desetak godina, medicina još nije našla ciljane lijekove za izlječenje određenih bolesti; sve je više bolesti povezanih sa starenjem; medicina je postala visoko-specijalizirana fragmentirana; tehnologije se razvijaju brže negoli razumijevanje i etičko reguliranje njihovih primjena; tijekom klimatske promjene; sve je veći jaz između bogatih i siromašnih i uloga dobre organizacije javnog zdravstva ponovo se aktualizira i naglašava. Čini mi se da danas posebnu opasnost predstavljaju anti-znanstveni pokreti koji dovode u pitanje znanja različitih struka, posebice medicinske, pa bi trebalo još više ulagati u edukaciju javnosti, razbijati predrasude i promovirati znanost kao djelatnost bez koje nema napretka čovječanstva.

Nacional: Glavna ste urednica *Croatian Medical Journal-a* (CMJ), možete li nam otkriti nešto više o vašem poslu? Koliko je zahtjevan, kako izgleda selekcija znanstvenih radova te koji su izazovi uredivanja znanstvenog časopisa?

Svetlana Kalanj Bognar: Glavna sam urednica časopisa

Ponosni
s razlogom

HRVATSKE
CESTE

zahtijeva podosta truda i entuzijazma cijelog uredništva. Naime, kao urednik morate procijeniti ne samo je li rad dovoljno zanimljiv i originalan da postane prepoznat u znanstvenoj zajednici i citiran, nego morate biti sigurni da je istraživanje provedeno prema načelima etičnosti i znanstvenog integriteta, da nije prepisan iz drugih izvora, da su rezultati reproducibilni i da su predstavljeni jasnim znanstvenim jezikom u skladu sa smjernicama koje propisuje časopis. Naša selekcija je prilično rigorozna, jer više od 80% tekstova koji pristižu u naš mrežni sustav za zaprimanje radova odbijemo već u toj fazi (takozvani "desk rejection"), odnosno samo 15-ak % od zaprimljenih rukopisa proslijedujemo u recenzentski postupak. Svaki tekst uz to prolazi dodatnu provjeru – je plagijat i postoje li etičke dozvole izdane od odgovarajućih institucionalnih tijela za istraživanja provedena na ljudima i životinjama. Tek kad rukopis prođe navedenu provjeru šalje se na nekoliko recenzentskih adresa, od kojih jedna uključuje provjeru urednika zaduženog za analizu valjanosti statističkih metoda korištenih u radu.

Ako rad prođe sve ove Scile i Haribde, zadnja faza je jezično uređivanje članka koje provodi naša urednica za jezik – naime, svi članci koje objavljujemo pisani su engleskim jezikom, a većina radova nam pristiže iz zemalja koje nisu iz engleskog govornog područja. Objavljujemo šest brojeva u godini, što zapravo znači da uredništvo u stalnom pogonu, i da u ovom poslu ne postoji klasično radno vrijeme i godišnji odmori – naši brojevi izlaze u prvom tjednu neparnih mjeseci, pa se primjerice broj koji izlazi u prvom tjednu rujna naveliko ureduje tijekom kolovoza.

Sama povijest CMJ je posebna priča, jer se radi o časopisu koji je nastao kao sljedbenik časopisa *Acta facultatis medicinae Zagabiensis – Acta* je bio časopis zagrebačkog medicinskog fakulteta koji je postojao od 50-tih godina 20. stoljeća, a 1992. godine osnovan je novi časopis CMJ. Od samog početka bio je zamišljen kao moderni časopis iz područja medicinskih znanosti koji treba biti vidljiv u međunarodnoj znanstvenoj zajednici, zastupljenosti u svim važnim bibliografskim bazama podataka. Prvo uredništvo CMJ je u tome bilo vrlo uspješno pa je časopis u nepunih desetak godina postojanja uvršten u sve baze bitne za područje medicinske znanosti. Naš časopis se svrstava u male neprofitne akademske časopise, naši izdavači su tri medicinska fakulteta u Hrvatskoj (Rijeka, Split i Zagreb) i naše financiranje u potpunosti ovisi o potpori izdavaštvu od Ministarstva znanosti i obrazovanja. Kad kažem da smo neprofitni časopis, to

Ponosni
s razlogom

troškovi obrade članka autorima. Naime, vama je sigurno poznato da je izdavačka djelatnost vrlo profitabilna, a što se tiče znanstvene publicistike posljednjih desetak godina postoji ekspanzija i hiperprodukcija časopisa koji naplaćuju vrlo visoke troškove obrade članka autorima. Mali akademski časopisi teško opstaju u takvim okolnostima, ali mi i dalje ustrajemo na modelu otvorenog pristupa jer on jedini omogućuje dostupnost znanstvenih rezultata i znanstvenoj i široj javnosti.

Nacional: Koliko je uopće plodonosna hrvatska znanost?

Svetlana Kalanj Bognar: Hiperprodukcija radova i časopisa je rezultat karijernih zahtjeva nametnutih znanstvenicima jer bez objavljenih radova nema napredovanja, kako slikovito kaže i poznata krilatica "Publish or perish". Ovo je globalni problem koji je proizveo između ostalog i fenomen usitnjavanja radova zato da se jedna znanstvena priča ispriča u što je moguće više radova i osigura bolju poziciju znanstvenicima kod napredovanja u karijeri. Ovaj fenomen nažalost nije zaobišao ni naše znanstvenike i časopise. Ponekad se čini da časopisi više nisu mjesto za publiciranje izvrsne znanosti i radova koji mijenjaju paradigme nego su platforma za ispunjavanje "check" liste kod napredovanja.

Inače su pojedini hrvatski znanstvenici prilično plodonosni, unatoč tome što većinom ovise o državnim sredstvima i skromnim ulaganjima u znanost. Nažalost i raspolažem točnim podacima, ali bilo bi dobro napraviti ozbiljnu analizu usporedbe produktivnosti znanstvenika Hrvatskoj i razvijenijim zemljama u odnosu na broj znanstvenika, broj znanstvenih ustanova i ukupne iznos potpora za istraživanje. Potvrdu produktivnosti naših znanstvenika možemo vidjeti u nedavno objavljenoj Stanfordskoj listi dva posto najutjecajnijih svjetskih znanstvenika u 2022. godini – među nekim 200.000 imena iz svijeta našlo se stotinjak znanstvenika iz Hrvatske!

Nacional: Kao uspješna znanstvenica i sveučilišna profesorica što biste savjetovali mladima koje žele krenuti vašim koracima? Koja je misao vodilja kojom se trebaju voditi?

Svetlana Kalanj Bognar: Nije jednostavno dati savjete o karijeri i životu, nekome se mogu činiti kao fraza, dok se netko drugi u njima može savršeno prepoznati. Moja poruka mladima koji se žele baviti znanostima i/ili medicinom glasila bi ovako: Znanost može biti vrlo kreativna i zabavna, ali i zahtjevna i teška. Rečenica "Rezultati ne dolaze preko noći," vrijeđi i za bavljenie

Ponosni
s razlogom

 HRVATSKE
CESTE

značiteljan i otvoren za nove ideje, rigidnosti nema mesta u znanosti, predrasudama još manje! Trebaš uvažavati mišljenje svojih kolega, ali i zadržati kritičnos Trebaš učiti, proučavati literaturu, pisati, raditi... Ne rad za titule, nego za znanje; titule će doći same po sebi, nekome prije nekome kasnije. Poštuj autoritet znanja. Na kraju dana, trebaš biti dobar čovjek, i čovjek zadovoljan sretan svojim izborom!

Nacional: Na kraju bismo zaokružili ovu priču pitanjem koliko su zastupljene žene u hrvatskoj znanosti, pogotovo na području medicine? Jesmo li napravili iskorak kada je u pitanju zastupljenost žena na tom području?

Svetlana Kalanj Bognar: U hrvatskoj znanosti i medicini ima velik broj žena. Već dugo se govori o fenomenu feminizacije medicine koji je prisutan u cijelom svijetu i povezan je s različitim društvenim i povijesnim faktorima. Ukratko, sve je više žena koje se bave medicinom kao strukom i znanosću. Jako me raduje da s danas ženama sve više dodjeljuju pojedine specijalizacije koje su im u vrijeme mojeg studija bile praktički nedostupne (primjerice kirurgija, ginekologija). Ima mnogo utjecajnih liječnica i znanstvenica u Hrvatskoj, utjecajnih zbog njihove velike stručnosti i znanja. Povremeno se istaknu u medijima koji komentiraju uspjehe naše medicine i znanosti. Nažalost ih je puno manje u strukturama koje odlučuju ili na rukovodećim funkcijama u ustanovama gdje rade. Pitanje ravnomern rasподjele rukovodećih uloga u odnosu na omjer žena i muškaraca u određenoj djelatnosti jako je važno i zahtijeva puno širu raspravu i rješenja.

Tekst je nastao u okviru projekta "Trovit put od znanosti do uspjeha: Hrvatske genijalke koje mijenjaju znanost i medicinu", kojeg je finansijski podržala Agencija za elektroničke medije kroz program poticanja novinarske izvrsnosti.

Ponosni
s razlogom

Ponosni
s razlogom

Ovaj egzotični sastojak uništava mikrožu stopala

Aktualno Oglas

UJ FUJI TIJEDNA

168% zadebljanje kose nakon samo 3 dana. Dob i spol nisu važni

Glas

Dvije 19-godišnjakinje zaraduju bogatstvo 1 ritualom

Glas

Pitanja koja traže odgovor (1): Zašto su automobili s prednjim pogonom stabilniji nego sa stražnjim?

Glas

Vesna Pusić: "Mađarska je postala problem EU"

Glas

Plenković: "EU će u ožujku odlučivati o otvaranju pregovora s BiH"

Glas

UŽIVO DINAMO - BALLKANI 3:0 Dynamo osigurao pobjedu!

Glas

NATO: Pad ruskog drona u Rumunjskoj nije 'namjerni napad'

Glas

Ponosni
s razlogom

RADIO NACIONAL

01 4104 004
01 4104 005
091 621 6554

SLUŠAJ NAS

Obitelj iz Omi
novea kao bla
su otkrili 1 tri
Oglas

štedjeti na
? Nema
da se
ste - nabav
enosnu
1

nsored by Midas

OZNAKE: INS
ŽENE U ZNAT

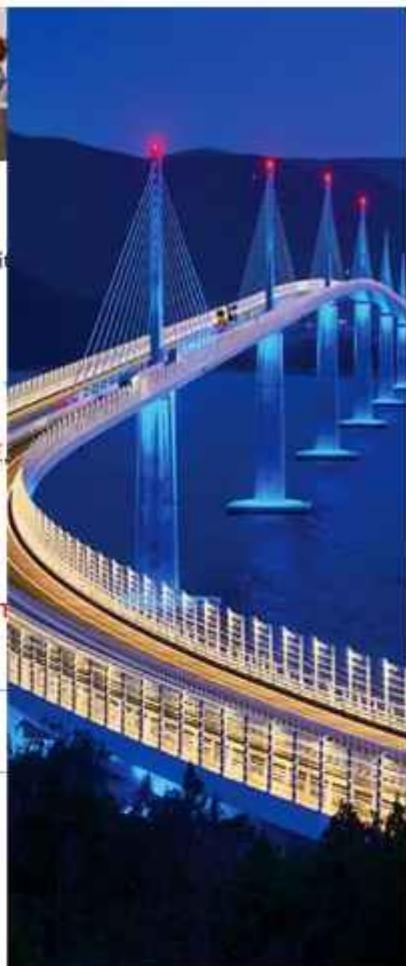
STVENICE
GNAR

Komentari

[LOGOUT](#)

Dodaj komentar...

Pošalji

Ponosni
s razlogom

NACIONAL.HR

NEWS

megaWATT

NAVIGARE

B&B

TEMPO

GASTRO&WINE

ZADAR NEWS

[ZAŠTITA PRIJAVLJENIH](#) [UVJETI KORIŠTENJA](#) [IMPRINT](#) [KONTAKT](#)

[Cjenik oglavljanja](#) [EU projekti](#)

Povežite se s nama!